

gospodarske, obertniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pòli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 fl. 60 kr., za pol leta 1 fl. 80 kr., za četrt leta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 fl. 20, za pol leta 2 fl. 10 kr., za četrt leta 1 fl. 5 kr. nov. dn.

V Ljubljani v sredo 24. avgusta 1859.

Gospodarske skušnje.

(Kako s cepiči ravnati). Mnogokrat toži kak vertnar, da je prejel cepiče suhe in vele. Komur se kaj takega primeri, naj položi cepiče v vodo, pa tako, da v posodi voda čez in čez čez cepiče stoji, in tako naj ležijo 24 ur. Če je mogoče, naj se posoda s cepiči postavi na sonce, ali naj se saj postavijo na kakšen toplejši kraj. Čez 24 ur naj se potem cepiči vtaknejo v zemljo v kako senco. Ali so cepiči res suhi ali ne, se bo pokazalo v prvih dveh dneh. Če se po 48 urah še frišni vidijo, le cepi ž njimi brez vse skerbí. S cepiči pa, ko si jih iz vode vzel, naravnost cepiti ni varno, ker koj takrat se še ne dá spoznati ali so živi ali ne. Cepičev nikoli ne spravljaj v kak hram, pa tudi v pesek jih ne vtikaj. Najbolji se ohranijo v senci pod prostim nebom, če se v kako mastno zemljo ali ilovico vtaknejo; al treba je, perst ali ilovico dobro potlačiti okoli v zemljo vtaknjenih koncov. S tako spravljenimi cepiči sem cepil še drugo leto in dobro so se prijeli. Stara navada, da vertnarji najraje cepijo, kadar mesec doraša, ker takrat muzga kviško kipí, in tudi meni se je zdelo, kakor da bi v tem času lub se bolje ločil za cepljenje.

Dr. Fikert.

(Stare drevesa pomladiti). Neki gospodar v Ivetot-u na Francozkem je imel na svojem vertu več starih jablan, ki že niso dosti več rodile. Pomladil jih je tako-le: Lansko zimo je neugašenega apna raztopil v vodi in ko je voda še gorka bila, je je na debelo s pemzeljnom namazal na skorjo starih dreves. Tako je pokončal ves merčes, ki se pod skorjo potika, stara skorja je odpadla, namesti nje se nova naredila, in večidel vse tako namazane drevesa so se spet tako poživile, da so letos prav lepo cvetele in obetajo dosti sadja.

„Fortschritt“.

(Korenje — bčelam dobra paša). Neki bčelar je zapazil, da so bčele z velikim veseljem letale na ostanek osterganega korenja. Dal je tedaj nalaš več korenja (merkve) zribati (ostergati) in ga je postavil bčelam pred bčelnjak; bčele so letele na to korenje kakor na ajdo. Tudi je dal korenja v vodi kuhati, da se je popolnoma razkuhalo, in ta sok je postavil bčelam pred bčelnjak. Tudi na to sladčico so bčele letele z velikim veseljem. — Spomladi, kadar bčelarjem pomanjkuje živeža za bčele, bi utegnili korenje dobra piča biti in marsikter panj rešiti pogina. Naj bi bčelarji naši poskusili to!

(Hrenova voda pokončá uši in vsak drug merčes na rastlinah). Napravi se voda pa tako, da se hren zriba in več časa v merzli vodi namaka. Voda se potem ocedí, in rastline se ž njo ali umijejo ali poškropijo. Najmenj dvakrat vsako leto naj se očedijo rastline s to vodo.

(Kebrov gnoj je sila rodovitna) po skušnjah, ki jih vertnar Fischer v Frankobrodu naznanja. Cele kupe nalovljenih kebrov je dal ta vertnar s teškim valjarjem zmekčati in ž njimi je potem zemljo pognojil. Čez 2 leti se ni mogel prečuditi, kako rodovitna je bila ta zemlja. — Ta skušnja nam spet poterjuje, kako se zná tudi škodljiva stvar v velik dobiček obrniti, ako je gospodar umen in priden.

(Kako odverniti, da tiči ne delajo škode v nogradih?) V ogerskem vinskem časniku „Ungarische Weinzeitung“ se bere le-ta svét, ki ga neki vinorejec po mnogih skušnjah priporoča. Vse strašila — pravi — ne pomagajo nič. Pervo je, naj gospodar vse sadne drevesa poseka iz svojega nograda, da tiči ne morejo gnjezd imeti v nogradu. Drugo je, naj se meje okoli nogradov napravijo iz bezga (Hollunder) in sploh naj se bezgovih germičev zasadi kjer koli je mogoče v nogradu in v okolici njegovi. Tiči, ki delajo vinogradom škodo, zobljejo bezgove jagode še raji kakor grojzdje, in dokler bezeg terpi, ne bojo letali na tertó; le takrat se lotijo grojzdja, kadar jim družega živeža pomanjka.

(Sol kaj dober gnoj za mlade sadne drevesca). Ni boljšega gnojila za mlade drevesca kakor je sol, ako se zgodej spomladi okoli njih soli toliko posiplje, da se zemlja skrije; kolikoršna je drevesna krona, toliko okoli naj se potrese soli. Za to rabo pa ni treba ravno kuhinske soli, tudi tista sol, ki se po ceni prodaja pod imenom gnojna sol (Dungsaltz), je za to dobra. Skušnje nalašč napravljene so učile, da sol vsak drug gnoj prekosi.

Obertniške skušnje.

(Da se z oljnatimi barvami namazane ali pomalane reči hitro posušijo), ni boljšega pomočka kakor je tako imenovani mangan-oxydhydrat, ki se v apoteki ali pa v takih štacunah dobí, ktere z barvami kupčujejo. Vse druge sušila so bolj počasne pa tudi dražje. Mangan-oxydhydrat pa, ako ga primešaš kakoršni koli z lanenim oljem napravljeni barvi, jo posuši v enem dnevu do dobrega in je prav stanovitna. Na bokal lanenega olja se vzame pol lota imenovanega mangana in v ponvi ali kotliču postavi nad žerjavico, da se zgreje ta zmes toliko, da se olje enmalo kaditi začne in tako (pa ne več) naj se kuha četert ali pol ure; večkrat se mora ta zmes pomešati najbolje s kako železno žljico. Ko se vidi, da olje rujavkasto prihaja, odstavi kotel ali ponvo od ognja, da se olje počasi razhladi; ko se je razhladilo, odlij olje od tega, kar se je na dno vsedlo. Treba pa je, da se barve na kamnu najpred z navadnim lanenim oljem ribajo, in potem še le se pridene tega z manganom podelanega olja toliko, kolikor ga je za namazek potreba.

„Gew. f. Hessen“.

Za domače potrebe kaj.

(Za opeklino je mazilo iz kreosota in olja kaj dobro). Napraviš si pa lahko to mazilce, ako si v apoteki za kaka 2 groša tistega olja kupiš, ki se mu kreosot pravi, in temu olju priliješ petkrat več navadnega laškega ali pa frišnega lanenega olja; oboje skupaj shrani v terdno zamašeni flaški za potrebo, kadar se kdo kakor koli speče.

(Kako vinske flaške zakapati). Najbolja smola, zakapati flaške prav terdno, se napravi tako-le: Daj raztajati 2 dela rumenega vozka in pridene 4 dele kolo-fonije in tudi 4 dele smole. Ko je ta zmes popolnoma